

10.12.2025

ASIA

Kemijärven Energia ja Vesi Oy:n Kemijärven lämpölaitoksen tarkkailusuunnitelman hyväksyminen, Kemijärvi

HAKIJA**Toimija**

Kemijärven Energia ja Vesi Oy
Vapaudenkatu 10–12 A7
98100 Kemijärvi

Laitos

Kemijärven lämpölaitos
Varastotie 10
98100 Kemijärvi

ANNETUT PÄÄTÖKSET

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto antoi 4.10.2023 lupapäätöksen nro 153/2023 (Dnro PSAVI/1744/2020) koskien Kemijärven lämpö ja vesi Oy:n Kemijärven lämpölaitoksen ympäristöluvan muuttamista. Lupamääräyksen 20 mukaisesti luvanhaltijan on päivitettävä laitoksen käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuohjelma päätöksen ja valtioneuvoston asetuksen 1065/2017 mukaiseksi ja toimitettava Lapin ELY-keskukselle hyväksyttäväksi 31.12.2023 mennessä. Tarkkailuohjelma on pidettävä ajan tasalla. Tarkkailuohjelmaa voidaan muuttaa Lapin ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla. Lupamääräyksissä 17 ja 18 on tarkemmin kuvattu tarkkailusuunnitelmassa esitettäviä asioita. Ympäristöluvan lupamääräykset 17 ja 18 kuuluvat seuraavasti:

17. Kattilan K1 ja K3 savukaasujen hiukkas-, rikkidioksidi-, typenoksidi- ja hiilimonoksidipäästöt on mitattava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta lämmityskaudella 2023–2024. Tämän jälkeen kattilan K3 päästömittaukset on tehtävä vähintään kerran vuodessa ja kattilan K1 kerran kolmessa vuodessa.

Tieto suoritettavista mittauksista ja päästömittausten suorittajasta on toimitettava kuukautta ennen mittauksia tiedoksi Lapin ELY-keskukselle. Mittaussyunnitelma on pyynnöstä toimitettava ELY-keskukselle tarkastettavaksi ennen mittauksia.

Savukaasupäästöjen määräaikaismittaukset on tehtävä laitoksen vakaissa toimintaolosuhteissa tyypillisen tasaisella kuormituksella ja ajanjaksona, joka vastaa tavanomaisia käyttöolosuhteita. Päästömittaukset ja mittausten laadunvalvonta ja raportointi on tehtävä valtioneuvoston asetuksen 1065/2017 liitteen 3 osassa 1.3 edellytetyjen vaatimusten mukaisesti.

Toiminnanharjoittajan on osallistuttava Kemijärven kaupungin ilmanlaadun yhteistarkkailuun, jos sellainen alueella järjestetään.

18. Laitoksesta Kemijärveen johdettavasta lauhdevedestä on mitattava jatkuvatoimisesti vähintään veden virtausmäärää, lämpötilaa ja pH:ta. Lisäksi lauhdevedestä on mitattava vähintään sähkönjohtavuus, biologinen hapenkulutus (BHK7) sekä sulfaatti-, kiintoaine-, kokonaisfosfori- ja kokonaistyyppipitoisuudet kaksi kertaa vuodessa sekä kesällä että talvella ajanjaksona, joka vastaa tavanomaisia käyttöolosuhteita. Lauhdeveden raskasmetallipitoisuudet (As, Cd, Co, Cr, Ni, Pb, Zn, Hg) on määritettävä kerran vuodessa talvella otettavasta näytteestä.

Päästötarkkailu on toteutettava siten, että päästöistä ja niiden vaikutuksista saadaan luotettava tieto. Näytteenottajalla on oltava riippumattoman sertifiointielimen varmistama pätevyys näytteenottoon tai pätevyys on erikseen osoitettava Lapin ELY-keskukselle. Veden laadun analysoinnissa on käytettävä standardisoituja menetelmiä tai muita ympäristöhallinnon hyväksymiä menetelmiä.

Päästötarkkailun tulokset on raportoitava Lapin ELY-keskukselle ja Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa tarkkailunäytteen ottamisesta. Raportista on käytävä ilmi tuotannossa näytteenottoajankohtana käytetyt polttoaineet ja vesistöön johdetun lauhdeveden virtaama.

ASIAN VIREILLETULO

Kemijärven lämpö ja vesi Oy Ab on 23.1.2024 toimittanut tarkkailusuunnitelman hyväksyttäväksi Lapin ELY-keskukselle. ELY-keskus on 30.1.2024 pyytänyt yhtiötä täydentämään tarkkailusuunnitelmaa pyynnössä yksilöidyillä aiheilla. Yhtiö on 9.2.2024 toimittanut täydennetyn tarkkailusuunnitelman Lapin ELY-keskukseen. Yhtiö on täydentänyt 30.11.2025 tarkkailusuunnitelmaa määräaikaistarkastuksella 28.10.2025 todettujen täydennystarpeiden mukaisesti.

Yhtiön nimi Kemijärven lämpö ja vesi Oy on muuttunut ja uusi nimi 22.10.2024 alkaen on Kemijärven Energia ja Vesi Oy.

ESITETTY TARKKAILUSUUNNITELMA

Tarkkailusuunnitelmassa on esitetty voimalaitoksen käytöntarkkailu, päästöjen tarkkailu ja vaikutusten tarkkailu sekä tarkkailuun liittyvän raportoinnin kuvaus. Tarkkailusuunnitelmassa on esitetty myös yhteenveto laitoksen huoltoon ja kunnossapitoon liittyen sekä toimintasuunnitelma häiriötilanteiden ja poikkeuksellisten tilanteiden varalle. Tarkkailusuunnitelmassa on kuvattu myös laitoksella muodostuvien tuhkien näytteenotto- ja tarkkailusuunnitelma.

ASIAN KÄSITTELY

Tarkkailuohjelma on kuulutettu ennen tämän päätöksen ratkaisua. Kuulutus ja tarkkailuohjelmaesitys ovat olleet nähtävänä 16.2. - 25.3.2024 välisen ajan ELY-keskusten verkkosivuilla osoitteessa www.ely-keskus.fi/kuulutukset -> Lappi. Lisäksi ilmoitus kuulutuksesta on ollut nähtävänä Kemijärven kaupungin ilmoitustaululla.

Asiassa on pyydetty lausunto Koillis-Lapin ympäristönsuojelusta, joka edustaa Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaista.

Annetut lausunnot

Koillis-Lapin ympäristönsuojelu on lausunnossaan todennut, että tarkkailusuunnitelmassa kattiloiden 1–3 päästöraja-arvot ja suunnitellut mittausajankohdat ovat ympäristöluvan määräysten mukaiset. Ympäristöluvan lupamääräyksen 3 perusteluiden mukaan kattilan K3 ja K1 typenoksidien ja rikkidioksidin päästöraja-arvot on laskettu asetuksen valtioneuvoston asetus keskisuurten energiantuotantoyksiköiden ja -laitosten ympäristönsuojeluvaatimuksista (1065/2017) liitteen 1A osan 3, Monipolttoaineyksikön päästöraja-arvon määrääminen, mukaisella kaavalla. USPA-asianhallintajärjestelmästä saatujen laitoksen tarkkailutietojen mukaan vuosina 2018–2022 kattilassa K1 on käytetty turvetta keskimäärin noin 1 288 t/v ja eri puupolttoaineita yhteensä noin 6 834 t/v. Kattilassa K3 puolestaan on käytetty turvetta keskimäärin noin 8 431 t/v ja eri puupolttoaineita yhteensä noin 26 260 t/v. Tarkkailutietojen mukaan turpeen poltto laitoksella on jatkunut viime vuosina edelleen. Vuonna 2022 kattilassa K1 on käytetty turvetta 430 t/v ja kattilassa K3 9 345 t/v. Päästöraja-arvot on tarkistettu vastaamaan polttoaineiden käytön todellista tilannetta. Ympäristöluvan muutoshakemuksen toiminnan kuvauksessa toiminnanharjoittaja ilmoittaa, että kattiloissa K1 ja K3 turpeen käyttö on lähes kokonaan lopetettu maaliskuussa 2020. USPA:an perustuvat tiedot ja toiminnanharjoittajan ilmoittamat tiedot toiminnan kuvauksessa ovat keskenään ristiriidassa. Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen huomauttaa, että mikäli kattiloiden K1 ja K3 polttoaineen käytössä turpeen polton osalta tapahtuu olennaisia muutoksia, on savukaasumääritysten raja-arvot tarkistettava ja päivitettävä vastaamaan todellisia polttoaineiden kulutustietoja.

Tarkkailusuunnitelmassa ei ole mainintaa polttoainesäiliöiden osalta täyttyvätkö ympäristölupamääräyksen 12 mukaiset täyttö- ja purkupaikkaa koskevat vaatimukset. Tarkkailusuunnitelmassa ei myöskään ole mainittu täyttyvätkö lupamääräyksen 13 ehdot koskien turpeen ja puuperäisen polttoaineen sekä peltoenergian kuljetuksia, kuormien purkua sekä polttoaineen varastointia. Valtioneuvoston asetuksessa (1065/2017) liitteen 3 mukaan tarkkailusuunnitelmassa on esitettävä, miten polttoaineen käsittelystä ja varastoinnista aiheutuvia vaikutuksia ympäristöön (esim. melu, pöly, haju, polttoaineen kulkeutuminen ympäristöön) seurataan ja ennaltaehkäistään. Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että edellä kuvatut polttoaineita koskevat tarkkailutiedot tulee lisätä tarkkailusuunnitelmaan.

Lisäisi lausunnossa todetaan, että tarkkailusuunnitelman jätekirjanpidossa ei ole mainintaa siitä, kuinka usein vaaralliset jätteet toimitetaan asianmukaiseen loppukäsittelyyn. Vaarallisen jätteen siirtojen siirtoasiakirjojen laatimisesta ei myöskään ole mainintaa. Ympäristöluvan lupamääräyksen 8 mukaan vaarallisia jätteitä luovutettaessa ne on pakattava tiiviiseen ja jätteen vaaraominaisuuksilla merkittyyn pakkaukseen ja jätteen siirrosta on laadittava sähköinen siirtoasiakirja. Vaaralliset jätteet on toimitettava asianmukaiseen loppukäsittelyyn tai hyödyntämiseen vähintään kerran vuodessa. Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen mukaan tarkkailusuunnitelman tulee sisältää edellä kuvatut maininnat ja tiedot siitä, miten vaarallisten jätteiden kuljetuksista raportoidaan ja kuinka usein.

Toiminnanharjoittajan kuuleminen ja vastine

Toiminnanharjoittajalle varattiin mahdollisuus esittää vastine annettuun lausuntoon. Toiminnanharjoittaja antoi 7.6.2024 Koillis-Lapin ympäristönsuojelun lausuntoon vastineen, jossa tuotiin esille seuraavat asiat:

Savukaasupäästöjen tarkkailu

Lausunnossa kiinnitetään huomioita siihen, että vastoin kuin ympäristölupahakemuksessa (vuodelta 2020) on esitetty, voimalaitoksella on jatkettu turpeen polttoa. Turpeenpolttoon on jouduttu turvautumaan valitettavasti enemmän kuin kattilan tarvitseman rikin takia olisi välttämätöntä. Tämä johtuu mm. Suomen itärajan sulkeutumisen aiheuttamasta poikkeuksellisesta tilanteesta, kun biomassapolttoaineen hankkiminen Venäjältä on lopetettu vuoden 2023 alkuvuoden aikana. Syksyllä 2023 voimalaitokselle on asennettu rikinsyöttölaitteisto, jonka ansiosta turpeenpoltosta voidaan vähitellen luopua tai ainakin turpeen tarve voidaan jatkossa minimoida.

Muu tarkkailu: Nestemäiset polttoaineet

Öljy varastoidaan varmennetuissa säiliössä asfaltoidulla piha-alueella. Laitoksella öljyn käsittelyalueet on suunniteltu ja rakennettu siten, että rakenteet, asfaltointi, suoja-altaat (kertoimella 1,1), kaksoisvaipalliset säiliö) estävät polttoöljyn pääsyn maaperään. Säiliöiden tankkausalue on asfaltoitu. Alueen ympärille rakennetaan korotettu reunus kesällä 2024.

Muu tarkkailu: Kiinteät polttoaineet

Kiinteä polttoaine varastoidaan suljetussa 800 m³ polttoainevarastossa. Voimalaitosalueella on kaksi polttoaineen vastaanottorakennusta, joista uudempi (3 x 150 m³) on normaalisti käytössä. Vanhempi vastaanottorakennus (2 x 150 m³) on varalla. Uusi rakennus on varustettu suljettavilla ovilla, mikä estää pölyn ja roskan leviämisen ympäristöön polttoainetoimitusten saapuessa. Kiinteää polttoainetta (biomassa, turve) ei säilytetä taikka varastoida avoimilla kentillä. Yleisestä siisteydestä pidetään huoli. Alue siivotaan tarpeen mukaan.

Vaaralliset jätteet

Vaaralliset jätteet varastoidaan erillään toisistaan suljetuissa ja asianmukaisesti merkityissä astioissa. Määrät ovat vähäisiä, lähinnä käytettyjä voiteluöljyjä. Vaaralliset jätteet toimitetaan pääasiassa Lapin jätehuoltokuntayhtymä Lapeco Oy:lle tai muulle hyväksytylle jätehuoltoyhtiölle. Tämä tehdään vähintään kerran vuodessa, mikäli vaarallisia jätteitä on muodostunut. Kuljetettavista jätteistä laaditaan sähköinen siirtoasiakirja.

LAPIN ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Hallintomenettely asiaa käsiteltäessä ja perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 64 §:n 2 momentin mukaan päätös suunnitelman hyväksymisestä tehdään noudattaen, mitä 96 §:ssä säädetään.

Hyväksyminen

Lapin ELY-keskus hyväksyy täydennetyn tarkkailusuunnitelman.

Perustelut

Lapin ELY-keskus katsoo täydennetyn tarkkailusuunnitelman täyttävän lupapäätöksen Nro 153/2023 vaatimukset.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätös on voimassa toistaiseksi.

PÄÄTÖKSEN NOUDATTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Lapin ELY-keskus määrää ympäristönsuojelulain 200 §:n nojalla, että tätä päätöstä on noudatettava oikaisuvaatimuksesta tai muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakutuomioistuimella toisin määrää.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6 §, 40 §, 42 §, 43 §, 64 §, 65 §, 85 §, 96 §, 192 §, 200 §

Hallintolaki (434/2003) 34 §, 62 a §

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024 (1215/2023)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 870 € (15 x 58 €/h).

Maksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) perusteella annetussa asetuksessa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024.

Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lapin ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä ympäristönsuojelulain 96 §:n 1 momentin 6 kohdan ja 85 §:n mukaisesti julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös julkaistaan Lapin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/lappi > Ajankohtaista > Kuulutukset ja ilmoitukset.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea oikaisua ympäristönsuojelulain 192 § mukaisesti Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä olevassa oikaisuvaatimusosoituksessa. Asian käsittelystä perittävään maksuun haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

TIEDOKSI

Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

LIITTEET

Oikaisuvaatimusosoitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Olli-Pekka Vieltojärvi ja ratkaissut yksikön päällikkö Juha Hämäläinen. Sähköinen hyväksyntä on asiakirjan lopussa.

Oikaisuvaatimusosoitus ympäristönsuojelulain (527/2014) 64 §:n nojalla tehtyyn päätökseen

Viranomaisen, jolta oikaisua vaaditaan

Asianosainen, joka on tyytymätön tähän päätökseen, saa hakea siihen oikaisua kirjallisesti Pohjois-Suomen aluehallintovirastolta. Asian käsittelystä perittävästä maksusta haetaan muutosta samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, oikaisuvaatimusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä. Oikaisuvaatimusaika päättyy 16.1.2026.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- oikaisuvaatimuksenvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteella muutosta vaaditaan.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Oikaisuvaatimuksen liitteet

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin muutoksenhakija vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen perille

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pohjois-Suomen aluehallintoviraston kirjaamoon (kirjaamo.pohjois@avi.fi). Oikaisuvaatimus liitteineen voidaan toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähettää postitse tai sähköpostilla.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto

Käyntiosoite Linnankatu 1-3, Oulu

Postiosoite Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, kirjaamo, PL 293 90101 Oulu

Vaihde 0295 016 000

Sähköposti kirjaamo.pohjois@avi.fi

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (sähköpostilla) toimitetun oikaisuvaatimuksen on oltava käytettävissä

aluehallintoviraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Maksu

Muutoksenhakijalta peritään oikaisuvaatimuksen johdosta tehdystä päätöksestä käsittelymaksu 225 euroa. Maksu perustuu voimassa olevaan valtioneuvoston asetukseen aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2025 ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon (VnA 858/2024).

Tämä asiakirja LAPELY/3306/2016 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/3306/2016 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Vieltojärvi Olli-Pekka 10.12.2025 08:05

Ratkaisija Hämäläinen Juha-Pekka 10.12.2025 08:06